

Franco va amagar prop d'un centenar de nazis a Caldes a finals de la Segona Guerra Mundial

La revista «Sàpiens» revela que el dictador va salvar criminals alemanys de la justícia ordenant-ne la reclusió «forçada» als balnearis

ANNA PUIG / Caldes de Malavella

● Franco va utilitzar els balnearis de Caldes de Malavella com a refugi per a criminals alemanys buscats pels tribunals internacionals. En el darrer número de la

revista *Sàpiens*, un reportatge revela que, entre la tardor del 1944 i la del 1946, el govern de Franco va confinar en aquesta població gairebé un centenar d'espies, policies i funcionaris del Tercer Reich per

salvar-los de la justícia. Teòricament es tractava d'una reclusió forçada. Però a la pràctica venien a ser unes vacances pagades. Va ser el darrer favor del feixisme espanyol cap al nacionalisme alemany.

L'alcalde de Caldes, Marcel Vila (ERC), ha explicat a El Punt que la gent gran del poble encara recorda la presència dels alemanys però es pensaven que eren refugiats, fins i tot se'ls confonia amb jueus.

«Els alemanys de Caldes vivien en unes condicions allunyades de la idea que es té d'una reclusió forçada. Practicaven esport, sobretot futbol, i passaven les tardes jugant a escacs i dòmino al Saló de Te, un establiment avui desaparegut». Així relata el periodista Jordi Finestres, en el reportatge de *Sàpiens*, les condicions de vida dels nazis protegits per Franco. Eren criminals alemanys reclamats pels Estats Units i el Regne Unit per jutjar-los en tribunals militars internacionals. La impressió dels caldens, segons explica l'alcalde, Marcel Vila, era que es tractava de refugiats, fins i tot es pensava que eren jueus.

El govern franquista, per acontentar els aliats i alhora compensar els serveis prestats pels alemanys a la legió Còndor, va ordenar el confinament obligat de gairebé un centenar d'espies, policies i funcionaris alemanys als balnearis Vichy Catalán i Prats i també en algunes cases particulars. Durant dos anys, els nazis van gau-

La portada de *Sàpiens* amb el reportatge de Caldes com a tema central.

dir de total llibertat, rebien visites, solien ser protagonistes de nits d'alcohol i joc i, quan van marxar, van deixar un munt de factures

que no van pagar ni ells ni el govern. Segons el reportatge, al balneari Vichy Catalán van deixar un deute de 85.000 pessetes. Tal com ha

explicat a El Punt el catedràtic d'història contemporània de la UAB Josep M. Solé, fets com aquest demostren la complicitat real

La Girona emmurallada

L. PORTAL

● La revista *Sàpiens* també inclou un altre tema de l'àmbit geogràfic gironí en aquest número. Es tracta d'un ampli reportatge sobre la construcció de la muralla medieval de la ciutat de Girona. L'article, escrit per Cristina Massanés, va rebre l'assessorament dels historiadors Gemma Domènech i David Iglésias. En el reportatge, que ocupa dues pàgines, s'explica fil per randa com es va construir el mur que tancava la Girona del segle XIV, quan es va tancar el recinte fortificat. Aleshores era una ciutat d'uns cinc mil habitants, organitzada per gremis i amb un enorme grup de població marginal no censada. La nova i última muralla de la ciutat va substituir la que havien aixecat els romans i que ja era insuficient.

Ampliació

Va ser al 1386 quan es va acabar d'aixecar una nova muralla amb un traçat més ampli que incloïa els barris fins aleshores d'extramurs com ara el burg de Sant Feliu i Sant Pere, el de Pedret, les cases barates prop del Galligants. També el mur s'eixampla cap al portal del Carne i cap al Mercadal. Aquest barri, però, no serà totalment emmurallat fins a mitjans segle XV.

del règim franquista amb el nazisme. Afirma que a Franco li va sortir la jugada rodona: amb la guerra freda, el dictador i el Regne

Unit es van aliar contra el comunisme, i es van arxivar les demandes d'extradició. El 1947 ja no quedava cap alemany a Caldes.

NAZIS A CALDES

Ludwig Claus Kindt

► Membre actiu de l'organització alemanya per al sabotatge de mercaderies destinades als aliats

Joachim Canaris

► Oficial i agent. Era l'assistent de Gustav Lenz. Figurava en les llistes prioritàries dels aliats

Patricio Drexl

► Segon cap de la Gestapo a Sevilla. Feia enviaments d'explosius per al servei d'informació alemany

Friedrich Knappe

► Important membre del servei d'informació alemany a Madrid